

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M Ě N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **S. M.**, zastoupeného JUDr. Milanem Janíčkem, advokátem se sídlem Slovanská 21, Šumperk, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 3. 2005, č. j. KUOK/6186/05/OSV-DS/7025/SD-49, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 2. 2009, č. j. 38 Cad 10/2005 – 98,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci JUDr. Milanu Janíčkov **s e n e p ř i z n á v á** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 3. 2005, č. j. KUOK/6186/05/OSV-DS/7025/SD-49, bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu v Zábřehu ze dne 1. 2. 2005, č. j. soc/7293/552/2004/Dv, kterým žalobci nebyla přiznána dávka sociální péče. Proti tomuto rozhodnutí žalovaného podal žalobce žalobu, kterou se domáhal zrušení tohoto rozhodnutí.

Žalobce v následujícím podání požádal o ustanovení zástupce z řad advokátů pro řízení o uvedené žalobě. Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) usnesením ze dne 6. 5. 2008, č. j. 38 Cad 10/2005 – 59, ustanovil žalobci zástupce pro řízení o podané žalobě JUDr. Milana Janíčka, advokáta se sídlem v Šumperku, Slovanská 21.

Toto usnesení napadl žalobce (dále též „stěžovatel“) téměř nečitelnou, ručně psanou, kasační stížností, v níž brojil proti ustanovení jmenovaného zástupce a požadoval, aby jeho zástupcem byl ustanoven advokát JUDr. Vít Vohánka. Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 9. 9. 2008, č. j. 4 Ads 98/2008 - 76, stěžovatelovu kasační stížnost zamítl s tím, že stěžovatel nemá právo na ustanovení jím konkrétně označeného advokáta.

Následně stěžovatel opět téměř nečitelnými příписy požádal krajský soud, aby zrušil ustanovení zástupcem advokáta JUDr. Milana Janíčka a nově mu ustanovil jako zástupce advokáta JUDr. Víta Vohánku. Krajský soud tuto žádost usnesením ze dne 12. 2. 2009, č. j. 38 Cad 10/2005 – 98, zamítl s tím, že stěžovateli z důvodu procesní ekonomie ustanovil zástupcem advokáta JUDr. Milana Janíčka se sídlem v Šumperku. Uvedl, že domáhá-li se nyní stěžovatel změny advokáta, avšak tuto žádost nijak neodůvodnil a nekonkretizoval, soud jeho návrh zamítl, neboť se mu jevil jako nedůvodný. Dále dodal, že stěžovateli nic nebrání v tom, aby se dohodl s advokátem, který mu nejvíce vyhovuje a v němž má osobně největší důvěru, a zmocnil jej k zastupování v řízení o kasační stížnosti.

Proti tomuto usnesení krajského soudu podal stěžovatel ručně, téměř nečitelně, psanou kasační stížnost, v níž uvedl, že žádá tato usnesení zrušit, což odůvodnil tím, že ustanovený advokát JUDr. Milan Janíček jedná proti jeho zájmům a neplní jeho závazné pokyny. Stěžovatel požádal, aby mu krajský soud pro řízení v předmětné věci ustanovil JUDr. Víta Vohánku, který ho zastupuje v některých jiných řízeních. Dále zdůraznil, že jej ve stejné věci zastupuje advokát JUDr. Vít Vohánka.

Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána osobou oprávněnou a je přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s. Stěžovatel pro toto řízení o kasační stížnosti nemusí být v souladu se setrvalou judikaturou zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), neboť povaha napadených rozhodnutí – zamítnutí návrhu na změnu ustanoveného zástupce stěžovatele – vylučuje, aby nedostatek podmínky povinného zastoupení bylo možné považovat za překážku meritorního projednání této věci (srov. např. rozsudek sp. zn. 4 As 21/2004, ze dne 27. 5. 2004, viz www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud v první řadě uvádí, že opakovanými kasačními stížnostmi stěžovatele proti usnesením krajského soudu o ustanovení zástupce se zabýval již několikrát. Přitom i v posuzované věci se jedná o stále stejnou otázku týkající se požadavku stěžovatele, aby mu soud ustanovil advokáta JUDr. Víta Vohánku, k soudem ustanovenému JUDr. Milanu Janíčkovi stěžovatel údajně nemá důvěru.

Nejvyšší správní soud proto opět zdůrazňuje, že podle § 35 odst. 8 s. ř. s. může návrhovateli (v tomto případě je jím stěžovatel v řízení o žalobě), u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát. Smyslem tohoto ustanovení je poskytnutí faktické a odborně fundované ochrany práv osobě, která by jinak měla být osvobozena od soudních poplatků a u níž je takové ochrany třeba, neboť jen tak lze v kvalifikovaných případech (za splnění § 35 odst. 8 s. ř. s.) dostat zásadě rovnosti, jež se promítá v zákonem výslovně vyjádřené zásadě

rovného postavení účastníků podle § 36 odst. 1 s. ř. s. Tímto ustanovením je **zakotveno právo stěžovatele na ustanovení zástupce, který je schopen poskytnout a zajistit odborné zastoupení v řízení před soudem, nikoli však právo na ustanovení konkrétního zástupce, kterého stěžovatel v návrhu označuje** (viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2005, č. j. 6 Ads 64/2005 - 25, publikován pod č. 1372/2007 ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu).

Krajský soud ustanovil stěžovateli jako zástupce advokáta JUDr. Milana Janíčka, se sídlem Slovanská 21, Šumperk, tj. zástupce z řad advokátů působících v obvodu tohoto krajského soudu, čímž mu poskytl určitý stupeň právního komfortu, jehož se mu dostává prostřednictvím jistoty, že je zastupování v konkrétním soudním sporu trvale svěřena do rukou jeho zástupce, který je členem České advokátní komory garantující kvalitu právních služeb poskytovaných advokáty, a jsou tedy zajištěny jeho odborné předpoklady.

Skutečnost, že krajský soud ustanovil stěžovateli advokáta působícího v obvodu tohoto krajského soudu, a nikoliv stěžovatelem navrženého advokáta, není v rozporu s žádnou zásadou či ustanovením procesního předpisu, podle kterého je řízení ve věci vedeno (viz blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2008, č. j. 4 Ads 98/2008 - 76, vydaný dříve v této věci, přístupný na www.nssoud.cz). Nejvyššímu správnímu soudu je z podání stěžovatele i z jeho úřední činnosti známo, že v některých jiných řízeních stěžovatele zastupoval také advokát JUDr. Vít Vohánka (např. ve věci vedené Městským soudem v Praze, pod sp. zn. 1 Cad 50/2005, dále ve věci vedené a rozhodnuté zdejší soudem pod sp. zn. 4 Ads 174/2008). Jednalo se však o řízení vedené u Městského soudu v Praze, nikoliv u Krajského soudu v Ostravě, a proto je logické, že byl stěžovateli ustanoven advokát sídlící v obvodu Městského soudu v Praze. Advokát JUDr. Milan Janíček se sídlem v Šumperku je osobou vhodnou k zastupování stěžovatele jak z pohledu možnosti stěžovatele osobně kontaktovat ustanoveného zástupce, tak i z pohledu možnosti ustanoveného zástupce dostavit se k případnému jednání ve věci. Mimo to Nejvyšší správní soud podotýká, že stěžovatel již dříve v jiných řízeních vznesl námitku, že ustanovený advokát má sídlo příliš daleko od místa bydliště stěžovatele (viz blíže rozsudek zdejšího soudu ze dne 15. 2. 2006, č. j. 3 Ads 88/2005 - 54). Nejvyšší správní soud přitom připomíná, že pokud má stěžovatel za to, že by mu vyhovoval jiný advokát, nic mu nebrání v tom, aby se dohodl s advokátem, který mu nejvíce vyhovuje a v nějž má osobně největší důvěru (tzn. zřejmě JUDr. Vít Vohánka), a zmocnil jej k zastupování v řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud však podotýká, že ze spisu je zcela zřejmé, že k tomu nedošlo, přestože to stěžovatel opětovně uvádí v kasační stížnosti (tuto nepravdivou a ničím nepodloženou námitku vznášel již v předchozím řízení o kasační stížnosti vedené v této věci Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 4 Ads 98/2008).

Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že krajský soud rozhodl zcela správně, pokud nevyhověl stěžovatelově žádosti o změnu zástupce. Nejvyšší správní soud nadto podotýká, že stěžovatel v žádosti o změnu ustanovení zástupce pro předmětné řízení uváděl zcela shodné námitky (pro to, aby mu byl jako zástupce ustanoven advokát JUDr. Milan Janíček), s nimiž se již vypořádal Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti, aniž by je doložil jakoukoli podstatnou změnou skutečností. Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje také na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2008, č. j. 3 Ads 43/2007 - 150, přístupný na www.nssoud.cz, v němž

zdejší soud zaujal názor, že pokud navrhovatel znovu požádá o ustanovení zástupce poté, co již bylo o jeho předchozí žádosti pravomocně rozhodnuto, je správní soud povinen rozhodnout o této opakované žádosti pouze tehdy, pokud navrhovatel doloží, že od doby rozhodování o jeho předchozí žádosti došlo k podstatné změně skutečností, jež byly pro posouzení jeho předchozí žádosti ve smyslu § 35 odst. 8 a § 36 odst. 3 s. ř. s. rozhodující. Jakkoliv v posuzované věci nejde o opakované posuzování samotných předpokladů pro ustanovení zástupce dle § 35 odst. 8 s. ř. s., Nejvyšší správní soud podotýká, že tento právní názor lze analogicky vztáhnout i na opakované žádosti o změnu ustanoveného zástupce, o něž se jedná v posuzované věci. V takové situaci krajský soud proto v případě opětovně podané žádosti o změnu ustanovení zástupce zejména posoudí, zda stěžovatel v žádosti uvádí jiné důvody podložené jinými skutkovými okolnostmi. Pokud dospěje k opačnému závěru, není povinen o této opakované žádosti rozhodnout.

Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost stěžovatele brojící proti napadenému usnesení krajského soudu není důvodná, a proto ji jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalovanému správnímu orgánu, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nelze náhradu nákladů řízení v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

Ustanovenému zástupci stěžovatele JUDr. Milanu Janíčkovi, advokátu Nejvyšší správní soud nepřiznal odměnu za zastupování stěžovatele, neboť z obsahu spisu nezjistil žádný úkon advokáta v tomto řízení, což je logickým vyústěním toho, že kasační stížností bylo napadeno právě usnesení o ustanovení JUDr. Milana Janíčka zástupcem stěžovatele.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. července 2009

Průcha

JUDr. Petr
předseda senátu